

بررسی اثرات انسولین و ال - اسیداسکوربیک بر میزان بروز آپوپتوز نورونی در نواحی جیروس دندانه‌دار CA3 هیپوکامپ رت‌های دیابتیک نوع ۱

دکتر شهریار احمدپور^۱ دکتر یوسف صادقی^۲ دکتر مهرنوش شبانی فر^۱ دکتر حسین حقیر^۳

^۱ استادیار گروه تشریح، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان^۲ استاد گروه تشریح، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی^۳ دانشیار گروه تشریح، دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مجله پزشکی هرمزگان سال سیزدهم شماره چهارم زمستان ۸۸ صفحات ۲۴۳-۲۴۵

چکیده

مقدمه: هدف از این تحقیق تعیین اثرات انسولین و ال - اسیداسکوربیک به عنوان آنتی اکسیدان در پیشگیری از آپوپتوز نورون‌های لایه گرانولار شکنج دندانه‌دار و لایه پیرامیدال ناحیه CA3 هیپوکامپ رت‌های دیابتی شده توسط استرپتوزوتوسین می‌باشد.

روش کار: در این مطالعه تجربی، دیابت نوع یک با استفاده از تک دوز داخل صفاقی استرپتوزوتوسین (60 mg/kg) در رت‌های بالغ و نر نژاد ویستار ایجاد گردید. پس از گذشت ۶ هفته، رت‌های دیابتی شده به صورت تصاریفی به چهار گروه تقسیم شدند. پس از گذشت ۲ هفته از درمان، مغز رت‌ها خارج گردید. تراکم عددی نورون‌های TUNEL مثبت در لایه گرانولار شکنج دندانه‌دار و لایه پیرامیدال CA3 به کمک اصل دایسکتور فیزیکی شمارش گردید. فراساختار نورون‌های آسیبدیده جهت تایید نوع مرگ نورونی با استفاده از میکروسکوپ الکترونی گذاره مورد مطالعه قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و بکارگیری توصیفی و آنالیز واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: یافته‌های ما نشان داد دیابت نوع ۱ موجب افزایش تراکم عددی نورون‌های TUNEL مثبت در لایه گرانولار شکنج دندانه‌دار و لایه پیرامیدال CA3 می‌گردد ($P < 0.001$). فراساختار نورون‌های آسیبدیده، تراکم شدید کروماتین و رانیوپاپسیتی سیتوپلاسم را همراه با حفظ تمامیت غشاء هسته نشان داد تراکم عددی نورون‌های TUNEL مثبت در لایه گرانولار شکنج دندانه‌دار و لایه پیرامیدال CA3 در گروههای تحت درمان به طور معنی‌داری نسبت به گروه دیابتی بدون درمان کاهش یافت ($P < 0.001$).

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد درمان رت‌های دیابتی با انسولین، اسیداسکوربیک و یا هر دو توئنست از بروز آپوپتوز در نورون‌های لایه گرانولار شکنج دندانه‌دار و لایه پیرامیدال CA3 پیشگیری کند.

کلیدواژه‌ها: دیابت ملیتوس - استرپتوزوتوسین - آپوپتوز - انسولین - اسیداسکوربیک

نویسنده مسئول:
دکتر شهریار احمدپور
دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
پذیر عباس - ایران
تلفن: +۹۸ ۹۱۱۸۱۵۶۲۸۹
پست الکترونیکی: Shah_ahmadpour@hotmail.com

دریافت مقاله: ۸۸/۳/۳ اصلاح نهایی: ۸۸/۷/۲۳ پذیرش مقاله: ۸۸/۸/۹

بیماری درگیر نمی‌شود (۱). اما مطالعات در سالهای اخیر شواهدی را فراهم نموده‌اند که حکایت از اثرات کاملاً اختصاصی دیابت ملیتوس بر سیستم عصبی مرکزی دارند (۲،۳). بطور مثال دیابت با افزایش خطر سکته مغزی، افسردگی، واکنشهای فوبیک و آزاییمر همراه است، بطوری که خطر ابتلا به آزاییمر در افراد دیابتیک دو برابر جمعیت مشابه

مقدمه: دیابت ملیتوس یک اختلال شایع متابولیک می‌باشد که با عوارض متعددی مانند نفروپاتی، میوپاتی، رتینوپاتی و نوروپاتی همراه است. مدت‌ها نوروپاتی محیطی به عنوان تنها عارضه دیابت ملیتوس بر روی سیستم عصبی شناخته می‌شود و عقیده بر این بود که سیستم عصبی مرکزی در این